

Agenda – Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Lleoliad: I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 3 – Y Senedd Fay Bowen
Dyddiad: Dydd Llun, 14 Mai 2018 Clerc y Pwyllgor
Amser: 13.45 0300 200 6565
SeneddArchwilio@cynulliad.cymru

(Rhag-gyfarfod)

(13.45 – 14.00)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

(14.00)

2 Papur(au) i'w nodi

(14.00 – 14.05)

(Tudalennau 1 – 2)

2.1 Gwasanaethau Gwybodeg GIG Cymru: Gohebiaeth y Pwyllgor

(Tudalennau 3 – 25)

2.2 Y Rhaglen Addysg ac Ysgolion ar gyfer yr 21ain Ganrif: Gohebiaeth y Pwyllgor Archwilydd Cyffredinol Cymru (24 Ebrill 2018)

(Tudalennau 26 – 28)

2.3 Gyllid Cychwynnol Llywodraeth Cymru i brosiect: Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a Thrafnidiaeth (9 Mai 2018)

(Tudalennau 29 – 30)

3 Gwasanaethau Gwybodeg GIG Cymru: sesiwn dystiolaeth 3

(14.05 – 15.30)

(Tudalennau 31 – 61)

Papur briffio gan y Gwasanaeth Ymchwil

PAC(5)–13–18 Papur 1 – Llywodraeth Cymru

Dr Andrew Goodall – Cyfarwyddwr Cyffredinol a Phrif Weithredwr GIG Cymru

Alan Brace – Cyfarwyddwr Cyllid

Frances Duffy – Cyfarwyddwr Gofal Cyntaf ac Arloesedd

Rhidian Hurle – Prif Swyddog Gwybodaeth Clinigol / Cyfarwyddwr Meddygol
Gwasanaeth Gwybodeg y GIG

- 4 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y busnes a ganlyn:**
(15.30)
Eitemau 5, 6 & 7
- 5 Gwasanaethau Gwybodeg GIG Cymru: Trafod y dystiolaeth a ddaeth i law a'r materion allweddol**
(15.30 – 16.15)
- 6 Y Rhaglen Addysg ac Ysgolion ar gyfer yr 21ain Ganrif: Sesiwn friffio gan Swyddfa Archwilio Cymru**
(16.15 – 16.40)
- 7 Swyddfa Archwilio Cymru: Rhaglen o astudiaethau gwerth-am-arian**
(16.40 – 17.00) (Tudalennau 62 – 64)
PAC(5)-13-18 Papur 2 – Llythyr gan Archwilydd Cyffredinol Cymru

Cofnodion cryno – Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Lleoliad:

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

Ystafell Bwyllgora 3 – Y Senedd

<http://senedd.tv/cy/4975>

Dyddiad: Dydd Llun, 30 Ebrill 2018

Amser: 14.03 – 17.11

Yn bresennol

Categori	Enwau
Aelodau'r Cynulliad:	Nick Ramsay AC (Cadeirydd) Mohammad Asghar (Oscar) AC Neil Hamilton AC Vikki Howells AC Rhianon Passmore AC Adam Price AC Lee Waters AC
Tystion:	Alistair Davey, Llywodraeth Cymru Albert Heaney, Llywodraeth Cymru
Swyddfa Archwilio Cymru:	Huw Vaughan Thomas – Archwilydd Cyffredinol Cymru Matthew Mortlock Mike Usher
Staff y Pwyllgor:	Meriel Singleton (Ail Glerc) Claire Griffiths (Dirprwy Glerc) Sian Thomas (Ymchwilydd)

1 Plant a phobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal: sesiwn dystiolaeth 7

1.1 Trafododd yr Aelodau waith Grŵp Cyngori'r Gweinidog gyda David Melding AC, yn ei rôl fel Cadeirydd y Grŵp

2 Plant a phobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal: sesiwn dystiolaeth 8

2.1 Trafododd yr Aelodau waith y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg sydd wedi canolbwyntio ar blant sy'n derbyn gofal a phlant sydd wedi cael eu mabwysiadu, gyda Lynne Neagle AC, yn ei rôl fel Cadeirydd.

3 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

3.1 Croesawodd y Cadeirydd yr Aelodau i'r Pwyllgor.

3.2 Ni chafwyd ymddiheuriadau.

4 Papur(au) i'w nodi

4.1 Nodwyd y papurau.

4.1 **Caffael Cyhoeddus: Llythyr gan Lywodraeth Cymru (23 Ebrill 2018)**

5 Plant a phobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal: sesiwn dystiolaeth 9

5.1 Craffodd yr Aelodau ar waith Albert Heaney ac Alistair Davey, Llywodraeth Cymru, fel rhan o'u hymchwiliad i blant a phobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal:

5.2 Cytunodd Albert Heaney i anfon rhagor o wybodaeth am nifer o'r pwyntiau a godwyd.

6 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i wahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y busnes a ganlyn:

6.1 Derbyniwyd y cynnig.

7 Plant a phobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal: Trafod y dystiolaeth a ddaeth i law

7.1 Trafododd yr Aelodau'r dystiolaeth a ddaeth i law.

8 Cyllid cychwynnol Llywodraeth Cymru ar gyfer prosiect Cylchffordd Cymru: Trafod yr adroddiad drafft

3.1 Trafododd yr Aelodau yr adroddiad drafft ac fe'i derbyniwyd.

ROYAL CYMDEITHAS
PHARMACEUTICAL FFERYLLOL
SOCIETY FRENHINOL

Wales Cymru

About us

The Royal Pharmaceutical Society (RPS) is the professional body for pharmacists in Great Britain. We represent all sectors of pharmacy in Great Britain and we lead and support the development of the pharmacy profession including the advancement of science, practice, education and knowledge in pharmacy. In addition, we promote the profession's policies and views to a range of external stakeholders in a number of different forums.

For more information please contact:

Ross Gregory, Head of External Relations

Royal Pharmaceutical Society

2 Ashtree Court

Cardiff Gate Business Park

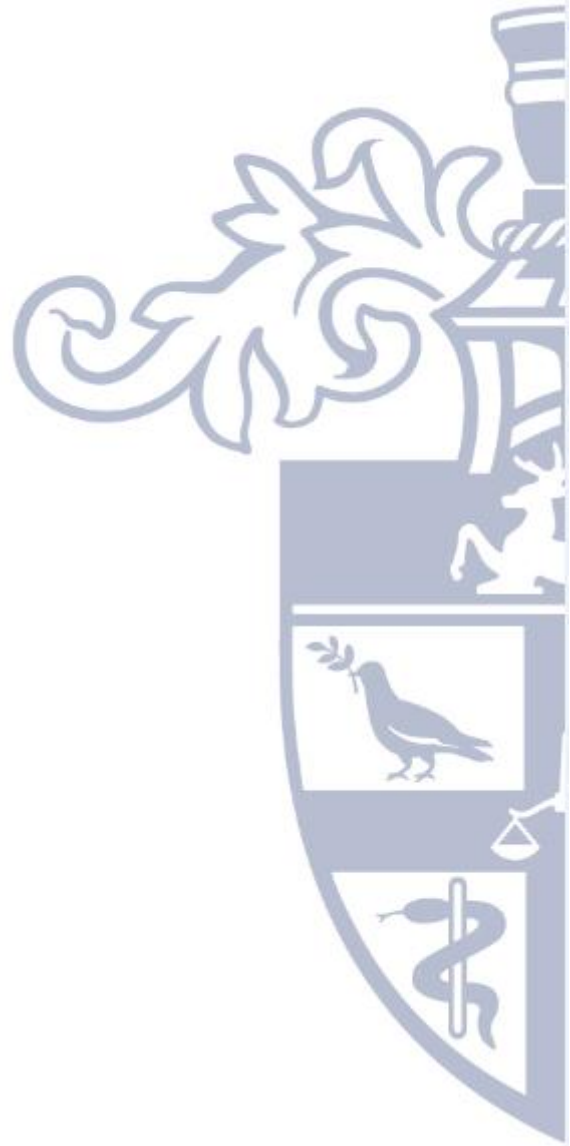
Pontprennau

Cardiff

CF23 8RW

Email: Wales@Rpharms.com

Tel: 02920 730310

Nick Ramsay AC/AM
Chair, Public Accounts Committee
National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

18th April 2018

Dear Mr Ramsay

RE: Inquiry into Informatics Services in NHS Wales

The Royal Pharmaceutical Society in Wales (RPS Wales) welcomes the opportunity to contribute to the Public Accounts Committee inquiry into Informatics Services in NHS Wales.

The Informatics agenda is of great interest to RPS Wales and the pharmacy profession in Wales. We recognise that the delivery of safe and effective NHS services must be underpinned by reliable ICT services which are fit for purpose, increase efficiencies in patient care, drive up quality and safety and improve patient access to services. ICT plays a crucial role in the delivery of pharmaceutical care, enhancing safety in all key transactions from prescribing to dispensing and in the face-to-face clinical consultations between pharmacists and patients.

We believe it is vital that reliable and agile informatics are developed to underpin the delivery of medicines management right across the NHS, in every sector and across every sector including primary care, the community and hospital care. The RPS is therefore pleased to contribute our views towards this important inquiry.

We consider the following key issues to be important relating to the development of ICT systems in Wales:

Sharing patient records

The RPS has for many years consistently emphasised the importance that pharmacists should have access to the key aspect of the patient's record to ensure the safe use of medicines. We firmly believe that access to relevant patient information is key to delivering more effective pharmaceutical care to patients, improving medicines adherence and reducing the medicine related errors which contribute to unplanned admissions to hospital.

We have long advocated that access to the patient health record will allow pharmacists to make more informed clinical decisions, in partnership with patients and other health and social care professionals, about the pharmaceutical care that patients receive. It will support improvement in the treatment of individual patients and help the NHS to maximise the value of the significant investment it makes in medicines.

We are pleased that steps have been taken to allow pharmacist access to patient records via the Welsh GP Record (WGPR) and welcome the progress that has been made in this field over recent years:

- Key information from the Welsh GP record is now electronically available for hospital based pharmacists and pharmacy technicians for both emergency and planned patient care, which enables better decision-making about treatment.

- Community pharmacist access to the medicines information in the Welsh GP record is currently being piloted for emergency medicines supply via the Choose Pharmacy platform, with roll out to all community pharmacies planned throughout Wales by the end of 2018.

While we welcome these developments, we believe that read and write access to the patient record for pharmacists is a vital step that must be taken to drive up patient safety by harnessing the expertise of the pharmacist. Read and write access is needed to improve patient safety through empowering pharmacists to contribute their expertise to the patient record to help mitigate the risks of medication errors across the patient pathway. Read and write access by pharmacists will also enable other healthcare professionals to be aware of interventions made by pharmacists such as information on vaccinations and the supply of urgent repeat medications.

Welsh Hospital e-Prescribing, Pharmacy and Medicines Administration (WHEPPMA)

RPS Wales believe that e-prescribing in hospitals is one of the key changes that can make a huge difference in minimising the risks of errors being made in the use of medicines, by connecting hospital based pharmacists, clinicians and nurses. Safety and timely discharge from hospital, improved antibiotic stewardship and a better focus on high risk medicines are just some of the advantages of hospital e-prescribing.

We welcome the significant advances that have been made in medicines safety in Wales through an increased digital approach over recent years including 2D barcoding of prescriptions in the community. We are concerned however that further developments are urgently needed such as introducing electronic prescribing in the hospital sector.

We agree with the statement made in the Auditor General's report on informatics systems in NHS Wales that *"Comprehensive electronic prescribing systems can prevent patients being given drugs they are allergic to or which have adverse reactions with other medicines they are taking"*. We are therefore very disappointed that this work is not being progressed at pace in Wales, in contrast to the commitment made by the Secretary of State for Health in England in February 2018 to accelerate the introduction of electronic prescribing systems across NHS hospitals throughout 2018. We echo frustrations highlighted in the Auditor General's report about delays in approving the outline business case for the WHEPPMA and believe that the current approach by the Welsh Government to reviewing business cases, which appears to be causing delays in approval, should be addressed and improved to ensure greater efficiency and pace.

We support the recommendation in the Welsh Audit Office's 2016 report, *Managing medicines in primary and secondary care*, that all health bodies should agree a detailed, time-bound plan for implementing electronic prescribing systems in secondary care and will continue to press for more urgent action to move the agenda forward. We firmly believe that an urgent investment and roll out of a single hospital e-prescribing system is needed in Wales to complete the circle of IT connectivity. When in place, we can be more confident that medicines will be subject to the rigorous checks and balances needed to improve safety.

We are also aware that the WHEPPMA outline business case states that the hospital system supported by NWIS, which is around 30 years old, requires replacing. Given that hospital expenditure on medicines exceeds £250 million each year, it is vital that the IT support systems are fit for purpose and we support the business case recommendation and believe that investment in this should be a priority.

'Once for Wales'

While we recognise there are valid arguments in favour of both the 'Once for Wales' approach and for more local approaches, the RPS agrees with the argument set out in paragraph 1.9 of the Auditor General's report. We would emphasise that the key point in favour of a 'Once for Wales' approach is that having one system is clinically safer as all clinicians will have a firm grasp and familiarity of the system.

Leadership across NHS Wales

We agree with the points made in the Auditor General's report that, despite some positive progress, there remains scope to strengthen leadership on informatics across the NHS. We particularly agree that there is a need to develop local clinical leadership on informatics and are pleased to see the report refer to the Watcher Review, *Harnessing the Power of Health Information Technology to Improve Care in England* that makes a number of important points on how to improve informatics among clinicians at a local level.

The Watcher report points to healthcare in the USA as a model to replicate:

"The US has been well served by several decades of research into information technology and a strong cadre of clinician-leaders in IT, many of whom became chief medical/nursing/pharmacy information officer (the equivalent of UK CCIOs and CNIOs). These individuals serve as crucial bridges between technology and front line clinicians. The UK lacks a large cadre of such individuals; early efforts to build such a workforce will need to be supported and expanded."

We agree with these points and emphasise the need to develop pharmacists who have expertise in IT issues. While there are pharmacists with informatics expertise working within NWIS and other NHS bodies, we believe there needs to be an increase in this number, initially to bring the profession in line with other health professionals, and furthermore to guarantee that informatics are fully harnessed and integrated effectively into pharmaceutical care.

Financing and resourcing

Recommendation 4 of the Auditor General's Report states that there are many issues and concerns about the barriers to progress. We suggest that the current financing and resourcing of NWIS could be a significant barrier to the organisation in advancing the digitalisation of NHS Wales efficiently and at pace. We believe that a significant proportion of the NWIS budget should be allocated to innovation, to help ensure Wales has an ICT infrastructure fit for the future. Unfortunately it appears that systemic pressures often result in frontline care taking precedence in funding and resourcing, impacting severely on the ability and capacity of NWIS and Health Boards to take a progressive and appropriately funded forward looking work programme. We believe, given the importance of ICT systems in NHS delivery, the need for NWIS to be better financed and resourced should be recognised as a national priority.

Project management

The Welsh Auditor's report makes an important point in relation to concerns about the "quality of some key national systems and a lack of monitoring data means it is unclear whether they are delivering the intended benefits". Whilst this gives cause for concern, we are pleased that the report cites the Choose Pharmacy project as a "notable exception...subject to a detailed review of actual and potential benefits". The success of the Choose pharmacy project to date can be attributed to the work of a team of pharmacists in NWIS, other NHS bodies, Cardiff University, Community Pharmacy Wales and Welsh Government that undertook rigorous monitoring and review to ensure that benefits of the Choose Pharmacy were maximized. We are also aware that a similar approach was taken to monitor, review and evaluate the benefit of MTed (Medicines Transcribing and e-

Discharge). We therefore recommend to the Committee that these two case studies could be explored further as examples of good practice approaches that could be replicated in the forthcoming development of national ICT systems. We also believe that formally resourcing such joint approaches to ensure the benefits of the investment in new systems are realised and maximised is another consideration for the Committee.

Good Practice: Choose Pharmacy IT Platform

Finally, we are very pleased to note the pace of change in the introduction of the Choose Pharmacy platform across Wales. In contrast to delays in the implementation of some other systems in Wales, Choose Pharmacy was live in 527 sites at the end of March 2018, exceeding the aim of 370 live sites by this date. This offers important opportunities for pharmaceutical care right across Wales and is a very welcomed development.

I trust this response helps to inform the Committee's inquiry into NHS Wales Informatics Services.

Please do not hesitate to get in touch should you require additional input from us.

Yours sincerely

Suzanne Scott-Thomas
Chair, RPS Welsh Pharmacy Board

Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus / Public Accounts Committee
PAC(5)-13-18 PTN2

Royal College of Psychiatrists in Wales (RCPSych in Wales)
Written evidence submitted to the Public Accounts Committee
Informatics Consultation, April 2018

The Royal College of Psychiatrists is a professional medical body responsible for supporting psychiatrists throughout their careers, from training through to retirement, and setting and raising standards of psychiatry in the United Kingdom.

The College was founded in 1841 and officially named the Royal College of Psychiatrists in 1971. The College has 7068 non-training workforce (consultants and staff grade doctors) according to the 2017 consensus. The College also represents the views of our members regarding mental health policy and psychiatric practice, providing advice on issues that affect both the profession and the patient.

In 2004, the College created a separate division in Wales (RCPSych in Wales) to meet the specific needs of over 550 Members working and training in the Jurisdiction. RCPSych in Wales is committed to raising awareness of issues around psychiatry, mental health and wellbeing with the National Assembly, the Welsh Government, the NHS in Wales and other public and charitable bodies.

For further information please contact:

Ollie John
Policy Officer, RCPSych in Wales
oliver.john@rcpsych.ac.uk or 029 22331080.

The College has an established Informatics Committee that meet to discuss issues relating to the use of technology, data, and information in health care, as well as mental health informatics in particular.

The Informatics Committee provides a source of advice for the College on all matters related to health information and developments in health information management.

Due to time constraints, response to this call for evidence has been considered by the Wales executive committee of the Royal College of Psychiatrists in Wales however we will give wider stakeholder opinion and the opinion of the Informatics committee at further stages of the Public Account Committees' NHS Wales Informatics Service Inquiry.

Initial Observations

1. We welcome the Auditor General's report 'Informatics systems in NHS Wales'¹.
2. We acknowledge the key findings concerning the difficulties around securing adequate funding to take forward the vision; and agree with the need to strengthen prioritisation processes; and the need to review the governance arrangements for NHS Wales Informatics Service (NWIS).

¹ Wales Audit Office (2017) *Informatics Systems in NHS Wales* https://www.wao.gov.uk/system/files/publications/NHS_-Informatics2018%20-%20English.pdf

3. The digital agenda across the NHS is crucial to delivering the recommendations of the Parliamentary Review for Health and Social Care² and we would not view the work of the Public Accounts Committee as necessarily duplicating that of the Parliamentary Review, but rather an opportunity to appropriately consider the forthcoming NHS Wales Health & Social Care Plan and the crucial role that informatics will play in achieving the ambition highlighted in the parliamentary review.
4. We recognise that informatics and digital technology are essential enablers in the transformation of health and care for the people of Wales.³
5. There is a hugely significant role for informatics and digital technology to play in delivering the quadruple aim⁴ and the priorities to be set out in the new plan NHS Health & Social Care Plan.
6. We expect that, the new plan for health and social care in Wales will build on the priorities set out in the *Informed Health and Care* strategy⁵ and will set out a central role for information and digital technology in delivering the quadruple aim and the new priorities for NHS Wales. The plans for improving governance; clarifying accountabilities and structures are likely to impact on NWIS roles and wider informatics planning and delivery.
7. We recognise that a change in culture, behaviours and practices across the sector is required when implementing significant changes enabled by new information systems and digital technologies. Responsibility is equally dependant on wider organisational leadership, engagement with staff

² The Parliamentary Review of Health & Social Care (2017) <https://beta.gov.wales/review-health-and-social-care>

³ Welsh Government (2015) *Informed Health and Care: A Digital Health and Social Care Strategy for Wales*

⁴ The Parliamentary Review of Health & Social Care (2018) *A Revolution from Within: Transforming Health & Care in Wales*. Pgs 11-12

⁵ Welsh Government (2015) *Informed Health and Care: A Digital Health and Social Care Strategy for Wales*

and the public as it is with NWIS and health board informatics services.

8. Our members, experience challenges through current systems that do have an effect on delivery of services.
9. The Interface between primary and secondary care is a historic challenge⁶. However, patients move not only from primary to secondary or tertiary care, local authority/social services, but also from Wales to England/Scotland/Ireland and vice versa, we need to make sure that the IT systems are able to communicate effectively to support the ambition for one system of seamless care⁷
10. Furthermore, there is variation in access to medical records between sectors. This may mean urgent decisions have to be made without reference to important patient data.
11. We will be keen to give further and more detailed opinion to the Public Account Committee inquiry into NHS Wales Informatics Service at subsequent stages of Inquiry with wider consideration of the RCPsych Informatics Committee.

END

⁶ Academy of Medical Royal Colleges Wales (2017) Primary & Secondary Care Interface

⁷ The Parliamentary Review of Health & Social Care (2018) A Revolution from Within: Transforming Health & Care in Wales. Pgs 10

Y Gymdeithas Feddygol Brydeinig
Pumed Llawr

British Medical Association
Fifth Floor

2 Pentir Caspian
Ffordd Caspian
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF10 4DQ

2 Caspian Point
Caspian Way
Cardiff Bay
Cardiff
CF10 4DQ

Nick Ramsay AM

Chair, Public Accounts Committee
National Assembly for Wales
Cardiff
CF99 1NA

18 April 2018

Re: NHS Wales Informatics Service

Dear Nick,

Many thanks for your letter dated 23 March 2018 regarding the Public Accounts Committee's inquiry into the NHS Wales Informatics Service.

BMA Cymru Wales believes that ensuring that we have compatible systems across all sectors of healthcare in Wales is the best way forward. We support the recommendation of the Parliamentary review to keep Wales at the forefront of digital communications and data, and recognise the potential of informatics and digital technology to improve the primary and secondary care interface. In recent years, some progress has been made to make hospital systems communicate with primary care (such as the Welsh Clinical Communications Gateway), however there is still an urgent need for further action to facilitate the development of integrated care.

We were pleased to note the chapter on digital health and social care in NHS Wales' recent medical workforce framework, Together We Care, which stated that doctors will be enabled to lead and support the adoption of a "*digital first*" approach to the design and delivery of services to promote flexible, digitally enabled service and workforce models. The Framework states that this will include:

- Building IT skills that enable the medical workforce to work effectively within a digitally enabled environment.
- Creating and adopting a "*digital first*" culture.

Cyfarwyddwr Cenedlaethol (Cymru)/National director (Wales):
Rachel Podolak

Cofrestrwyd yn Gwmni Cyfyngedig trwy Warant. Rhif Cofrestredig: 8848 Lloegr

Swyddfa gofrestredig: BMA House, Tavistock Square, Llundain, WC1H 9JP.

Rhestrwyd yn Undeb Llafur o dan Ddeddf Undebau Llafur a Chysylltiadau Llafur 1974.

Registered as a Company limited by Guarantee. Registered No. 8848 England.

Registered office: BMA House, Tavistock Square, London, WC1H 9JP.

Listed as a Trade Union under the Trade Union and Labour Relations Act 1974.

Developing an infrastructure that supports doctors to work differently (e.g. wireless networks, mobile working, remote access).

- Supporting effective clinical decision support tools via digital platforms.
- Supporting data capture (input once, use many times in clinical care, research and audit activities).
- Maximising the benefits of standardised digital healthcare user interfaces within All Wales software.
- Fully maximising the benefits of existing digital tools to improve service delivery through safe, secure information sharing which support access to expert clinical advice.

The financial governance of how this is achieved is a matter for Welsh Government and NHS organisations in Wales, and therefore we have nothing further to add at this stage. Please do come back to me if you would like any further or more specific views from BMA Cymru Wales.

Yours sincerely

Dr David Bailey
Chair, Welsh Council

Community Pharmacy Wales response to the National
Assembly for Wales Public Accounts Committee Inquiry
into

The NHS Wales Informatics Service

Date April 2018

Contact Details
Russell Goodway
Chief Executive

Community Pharmacy Wales
3rd Floor, Caspian Point 2
Caspian Way
CARDIFF, CF10 4DQ
Tel: 029 2044 2070
E-Mail russell.goodway@cpwales.org.uk

Part 1: Introduction

Community Pharmacy Wales (CPW) represents community pharmacy on NHS matters and seeks to ensure that the best possible services, provided by pharmacy contractors in Wales, are available through NHS Wales. It is the body recognised by the Welsh Assembly Government in accordance with *Sections 83 and 85 National Health Service (Wales) Act 2006* as 'representative of persons providing pharmaceutical services'.

Community Pharmacy Wales is the only organisation that represents every community pharmacy in Wales. It works with Government and its agencies, such as local Health Boards, to protect and develop high quality community pharmacy based NHS services and to shape the community pharmacy contract and its associated regulations, in order to achieve the highest standards of public health and the best possible patient outcomes. CPW represents all 715 community pharmacies in Wales. Pharmacies are located in high streets, town centres and villages across Wales as well as in the major metropolitan centres and edge of town retail parks.

As part of the strategic development of the community pharmacy network in Wales, investment is being made into a range of enhanced community pharmacy clinical services to increase primary care provision and to improve the health of the nation. CPW believe that the support of tailored, robust and fully integrated informatics systems are critical if the potential of the community pharmacy network is to be unlocked and Welsh Government is able to make efficient and effective use of financial and human resources.

CPW is pleased to have the opportunity to respond to this important inquiry into informatics systems in NHS Wales

Part 2: NWIS and Community Pharmacy

In general, CPW would support the findings and recommendations of the Auditor General for Wales *Review of Informatics Systems in NHS Wales*.

In recent years Welsh Government has made a significant and strategic investment into an IM&T platform to support the integration of the community pharmacy network in Wales and the delivery of the Choose Well strategy. The platform known as the *Choose Pharmacy* platform has been designed as a N3 connected, fully integrated platform. Alongside this there has been significant investment in informatics to support improved data flow and more efficient payment and prescription processing systems.

Developed initially on a pilot basis in Betsi Cadwaladr and Cwm Taf, *Choose Pharmacy* has now been rolled out to the entire community pharmacy network in Wales. It supports the delivery of the Common Ailments service and other clinical initiatives and, even at evolutionary stages, is judged to have made a considerable impact on shifting primary care.

The use of Choose Pharmacy has had a material impact in supporting this direction of travel. In the last year, the 715 community pharmacies in Wales have between them:

- Provided 10,645 Common Ailments Consultations all through the Choose Pharmacy platform
- Administered 35,000 flu vaccinations – an increase of 33% on the previous year (the majority of these were through the platform)
- Ensured that the medicines provided to over 10,000 patients leaving hospital are those their hospital consultant wants them to take via the Discharge Medicine Review scheme (the development of electronically linking community pharmacies to secondary care has made the transfer of this information significantly improved in those Health Board areas where MTeD has been rolled out; however there is still a significant way to go to have all wards across Wales on the system and there are still two Health Boards that are yet to commence roll-out).

The Common Ailments figures can also be translated across to direct saving of GP time. A study has shown that 82% of patients receiving a community pharmacy common ailments consultation confirmed that had the service not been available they would have visited their GP. That is the equivalent of over 8700 GP consultations/over 1000 hours of GP time released to see patients with more serious conditions.

These key developments have brought CPW into contact with the NHS Wales Informatics Service (NWIS) both from a strategic and operational perspective in a far closer way than ever before. In general, we have been pleased with the

vision and responsiveness of NWIS; however the speed of harnessing many of the identified benefits has been less than we would have wanted.

Our experience of working with NWIS has led us to conclude that:-

1. Prioritisation and conflicting demands are an issue. In respect of Choose Pharmacy, the process of moving from benefit realisation to system rollout has been slow at times, with initiatives regularly bumped down the implementation timetable when other initiatives are deemed to be of a greater priority. While there is nothing inherently wrong with this approach, it does often mean that benefits are realised later than planned.
2. We are unable to conclude whether this is a management issue or a capacity issue however we believe that it is more likely to be the latter. In a period of significant opportunity, it is essential that the roll out of informatics support is not allowed to become the bottleneck and to hold back the effective and efficient use of scarce manpower resources.
3. As a representative body we are extremely grateful for the significant investment that Welsh Government has made into community pharmacy informatics, however we would suggest that more effective engagement with the end user would ensure that benefits occur in a single hit rather than a series of subsequent improvements and phases.

There is a cultural issue here. Too often we have felt that NWIS informatics development has been done to us and not done with us. An investment in effective and timely engagement with the end user and their representational body we believe would provide earlier benefits and reduce the overall cost of implementation. CPW would recommend that the Public Accounts Committee make this one of their recommendations. An example of this is the development of *My Health On-line*, where there is ability for patients to order prescriptions directly from their surgery as other patients do regularly from their community pharmacy and yet CPW are not engaged in any meaningful discussions on how community pharmacy systems and My Health On-line can integrate.

A further example lies in community pharmacy access to the GP Medical Record where conversations are too often around when and how it will happen rather than what information would be most useful to the community pharmacy network. These two points are not offered as criticism and are made simply to demonstrate that there is sometimes more to be gained by engaging more widely and openly.

CPW would therefore support recommendation 10 in the report of the Auditor general namely: *NWIS and NHS Wales should work together to strengthen the relationship between developers and clinicians, particularly*

in designing and testing new systems and functions so there is a better collective understanding of what is wanted and what is possible.

4. While the report of the Auditor General for Wales focusses on the speed of implementation, the experience of CPW would suggest that there are other factors to be considered. Firstly, any new informatics system takes time to bed in and become part of daily practice and for practitioners operating in patient facing roles changing practice while delivering the day job is a major undertaking, and therefore the pace of introduction should take second place to the effectiveness of the implementation and the support that is provided post implementation. Secondly, and reinforcing an earlier point, getting the technology right the first time is more important than getting the technology quickly and having to update and retrain again and again.
5. Often there are delays to implementation to try to meet the demands and unnecessary complexity caused by the localism agenda. Local Health Board variations to the nature of services to meet perceived local variation in requirements, appear to work against the 'Once for Wales' approach. If one Health Board sees the opportunity to improve a service then it is better to revisit the initial service specification than to build in local variations, which from an informatics perspective simply builds in complexity and cost and also ends up delivering variable services to health professionals and the public.

Part 3: Conclusion

CPW is fully supportive of the developing informatics agenda and in comparison to other UK countries Wales is one of the more forward thinking nations. Pharmacists and the public are already seeing real benefits. However, recognition of the potential benefits to patients, community pharmacies and the wider NHS of informatics investment understandably brings with it a degree of frustration at the speed of realisation of those benefits and CPW, we are sure, will not be alone in recommending significantly more resource be invested into NWIS.

In the meantime CPW would suggest that improvements in the cost and effectiveness of informatics initiatives could be gained by improved consultation and engagement with end users and clinicians.

CPW agree that the content of this response can be made public.

CPW welcomes communication in either English or Welsh.

For acknowledgement and further Contact:

Russell Goodway
Chief Executive
Community Pharmacy Wales
3rd Floor, Caspian Point 2
Caspian Way
CARDIFF, CF10 4DQ
Tel: 029 2044 2070
E-Mail russell.goodway@cpwales.org.uk

Dear Nick Ramsay AM

RE: NHS Wales Informatics Services

Royal College of Nursing Ty Maeth
King George V Drive East
Cardiff
CF14 4XZ

23 April 2018

Nick Ramsay AM
Chair of Public Accounts Committee
Ty Hywel
National Assembly for Wales
Cardiff Bay
CF99 1NA

Tina Donnelly CBE, TD, DL, FRCN, CCMI, MSc (ECON), BSc (Hons), RGN, RM, RNT, RCNT, Dip N, PGCE
Director, RCN Wales

Telephone 0345 772 6100
Fax 029 20680750
Email tina.donnelly@rcn.org.uk

Thank you for your invitation to submit written evidence in relation to the current inquiry into informatics in the NHS in Wales. This is an important area and it is widely acknowledged that improved ICT infrastructure across health and care services in Wales is key to transforming and improving services for the future. Indeed, we echo the Auditor General for Wales report on NHS Wales Informatics Services which states that informatics services “can help the NHS to deliver better outcomes for patients and to make more efficient and effective use of scarce financial and human resources.”

Nursing staff form the largest group of health care professionals, and because of their particular role in co-ordinating, assessing and delivering care to patients, they are major generators and users of information. High-quality patient care and nursing practice have always relied on the effective management of information. They now increasingly rely on appropriate health information technology systems and eHealth applications for effective communication, collaboration, monitoring and decision making.

The effective use of ICT in healthcare settings can make a difference to the way care is delivered in several ways. Today, all nursing staff recognise the importance of evidence-based practice, where every care decision is informed by accurate and upto-date knowledge. In a world where the knowledge base is expanding and changing so rapidly, ICT and access to the internet can give nurses access to a world of knowledge and resources, including recent research findings, protocols and guidelines. ICT also offers nursing a great opportunity to take on the role of ‘knowledge broker’, actively helping patients to access the information they need, and deciding how to use it.

The benefits of access to ICT and eHealth applications include:

- patient safety: patients' demographic and clinical information is more legible, accessible and shareable, thereby giving clinicians more accurate, timely and complete data on which to base decisions
- effectiveness: clinical pathways and decision support systems can be embedded in electronic patient systems to give easy access to best practice evidence
- efficiency: more efficient work processes due to increased availability of clinical information, for example electronic transmission of prescriptions direct to the pharmacy
- patient centred: information about patient's preferences more easily available
- timeliness: access to up-to-date information on which to base clinical decisions
- equitable: ensuring that all people have the same level of access to services

At a recent meeting of the Cross Party Group on Nursing & Midwifery, the value of effective ICT services within community nursing teams was discussed. It was noted that enabling community and district nurses to have access to laptops, equipped with all clinical programmes and linked to GP records, means that nurses working within people's homes have access to patient records (including test results, details of medications etc.) This enables better and well-informed clinical decision making. Whilst this was a costly system to have in place, it was considered to worth the investment, and yet access to ICT systems within the community nursing teams are still far from commonplace.

With the increasing shift towards delivering care in community settings, the availability of these kinds of technologies within the Welsh NHS should no longer be considered a luxury, but rather should be seen as a necessity in today's world. There is therefore a need for clarity and transparency around the timetable for rolling out, adapting and maintaining suitable informatics systems across community settings and we would urge the Welsh Government to set out this timetable as soon as possible.

Finally, because staffing nurse make up the largest proportion of healthcare staff working in the NHS, it is vital that nurses are involved in the design of these systems. The involvement of nurses in the design of informatics systems is critical for ensuring the clinical information required by nurses is incorporated into the system. It can often be the case that ICT systems are designed from the perspective of senior medics or NHS managers, and this can sometimes result in systems not being fit for purpose in terms of streamlining processes and reducing paperwork. By including nurses and the wider healthcare team in the design, the effectiveness of the system can help to be ensured.

If you would like any further information or detail please contact the Policy & Public Affairs team – Policy.PublicAffairs.Wales@RCN.org.uk or call 02920 680 738.

Kind regards

Yours sincerely

A handwritten signature in black ink, reading "Tina Donnelly". The signature is written in a cursive style with a large initial 'T' and 'D'.

**TINA DONNELLY, CBE, TD, DL, FRCN, CCMi
DIRECTOR, RCN WALES**

Public Accounts Committee

Inquiry into NHS Informatics Services

Additional information from Andrew Griffiths, Director of NHS Wales Informatics Service

Following the PAC meeting we've looked at any double running costs being incurred. The supplier costs are shown in the table below along with the organisations funding them. In addition to telepath costs (awaiting implementation of blood transfusion module) the GP links software requires a software upgrade from one of the GP system suppliers before the legacy system can be fully retired. Those costs (in thousands) are also shown in the table below.

Services:	AB	ABMU	BCU	C&V	CT	HD	Powys	PHW	Vel	Total
Laboratory Information Management System (LIMS)	79	133	99	73	42	83	0	0	0	509
National GP Links	0	9	9	9	0	9	0	0	0	36
Total	79	142	108	82	42	92	0	0	0	545

With regard to My Health Online the number of confirmed registered users is 219,275.

Andrew Griffiths

4 May 2018

Archwilydd Cyffredinol Cymru Auditor General for Wales

24 Cathedral Road / 24 Heol y Gadeirlan
Cardiff / Caerdydd
CF11 9LJ

Tel / Ffôn: 029 2032 0500

Fax / Ffacs: 029 2032 0600

Textphone / Ffôn testun: 029 2032 0660

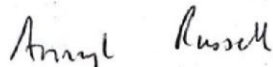
info@audit.wales / post@archwilio.cymru

www.audit.wales / www.archwilio.cymru

Mr Russell George AC
Cadeirydd
Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Stryd Pierhead
Caerdydd
CF99 1NA

Cyfeirnod: HVT2834/caf

Dyddiad Cyhoeddi: 24 Ebrill 2018

Ymchwiliad Pwyllgor – Cyflwr Ffyrdd yng Nghymru

Nodais fwriad Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau (ESS) i ymgymryd ag ymchwiliad i 'Gyflwr Ffyrdd yng Nghymru'. Bu staff Swyddfa Archwilio Cymru a minnau yn cefnogi gwaith y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus (PCC) yn y Pedwerydd Cynulliad fel rhan o'i ymchwiliad i 'Werth am Arian y Buddsoddiad mewn Traffyrdd a Chefnffyrdd'. Gwn y bydd staff ymchwil y Cynulliad Cenedlaethol a gymerodd ran yn yr ymchwiliad hwnnw yn cynorthwyo gwaith Pwyllgor yr ESS a'u bod yn gyfarwydd iawn â'r materion a godwyd. Roeddent yn adeiladu ar fy adroddiad i fy hun ym mis Ionawr 2011 ar Brosiectau Trafnidiaeth Mawr.

Rhydd cwmpas ymchwiliad Pwyllgor yr ESS gyfle i ddilyn llawer o'r materion yr ymdriniai gwaith y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus â hwy. Er enghraifft, argymhellai'r PCC y dylai Llywodraeth Cymru ystyried, fel rhan o adolygiad allanol parhaus o asiantau'r cefnffyrdd, fanteision ac anfanteision sefydlu un asiant cefnffyrdd. Ers hynny, mae Llywodraeth Cymru wedi esbonio i'r PCC bod adolygiad gan asiantaeth gefnffyrdd yn ystyried mai'r trefniant gorau oedd y model dau asiant (Gogledd a De Cymru). Fodd bynnag, roedd hyn yn amodol ar gyflawni £14 miliwn o arbedion cost posibl, oedd wedi eu nodi dros flynyddoedd ariannol 2016-17 a 2017-18. Ym mis Rhagfyr 2017, cawsom ar ddeall fod yr arbedion a gyflawnwyd yn 2016-17 yn cael eu harchwilio'n annibynnol gan ymgynghorwyr allanol, gydag asiantaethau'r cefnffyrdd yn adrodd eu bod ar y ffordd i gyflawni'r lefel gyffredinol o arbedion a ddisgwyliid.

Nid wyf wedi ymgymryd ag unrhyw waith archwilio manwl fy hun yn dilyn y materion a godwyd yn fy adroddiad yn 2011 na'r ymchwiliad diweddarach gan y PCC. Fodd bynnag, rwyf wedi ystyried yn y blynyddoedd diwethaf faterion a godwyd mewn gohebiaeth ynghylch nifer o brosiectau ffyrdd. Fel y gwyddoch, mae esiamplau o'r fath yn cynnwys y costau cynyddol a'r amserlen estynedig ar gyfer cwblhau Adran 2 o'r A465 a sylwaf fod datganiad y Pwyllgor i'r wasg ynghylch yr ymchwiliad yn cyfeirio at y prosiect hwn. Yn yr un modd, soniai'r datganiad i'r wasg am Ffordd Osgoi yr A487 o Gaernarfon i Bontnewydd. Bûm yn ystyried gohebiaeth ynghylch datblygiad cynnar y prosiect hwnnw yn 2014.

Yn achos Adran 2 yr A465, mae Staff Swyddfa Archwilio Cymru wedi cwblhau rhai ymholiadau archwilio rhagarweiniol ar fy rhan er mwyn deall hanes y prosiect yn well a'r materion sydd wedi effeithio ar y costau a'r amserlen. Rhan o'r gwaith hwnnw oedd ymweliad diweddar â'r safle. Ar hyn o bryd, nid wyf wedi gwneud penderfyniad pendant ynghylch adrodd yn gyhoeddus am y mater hwn a'r ffurf y gallai hynny ei gymryd, a all fod angen gwaith archwilio pellach eto i edrych i mewn i hanes y prosiect yn fanylach. Mae'n fwriad gennyf hefyd gymryd barn y PCC i ystyriaeth. Fodd bynnag, rwyf yn cadw mewn cof fod adolygiad Llywodraeth Cymru o'r prosiect yn parhau a bod y Llywodraeth yn gweithio gyda'r contractwr (Costain) gan ddefnyddio mecanweithiau yng nghytundeb y prosiect i ddatrys unrhyw faterion sy'n ddadleuol.

Er hynny, nodaf ddiddordeb y Pwyllgor yn y dull o Gynnwys y Contractwr yn Gynnar (*Early Contractor Involvement*) (ECI). Er y bydd pob prosiect yn wahanol, bydd yn bwysig i Lywodraeth Cymru feddwl dros unrhyw wersi a ddysgwyd o ddefnyddio'r dull ECI gydag Adran 2 yr A465, o gofio'r problemau cost ac amserlen sydd wedi codi. Ar adeg fy adroddiad i yn 2011, roedd Llywodraeth Cymru wedi symud tuag at ECI fel y dull o ddewis ar gyfer contractau oedd yn werth mwy na £18 miliwn. Fodd bynnag, cymharol ychydig o enghreifftiau oedd yn bod ar y pryd o brosiectau a gwblhawyd yng Nghymru oedd wedi defnyddio'r dull hwn. Cymysg hefyd oedd y dystiolaeth o Loegr, lle roedd Adolygiad Asiantaeth Briffyrdd wedi dod i'r casgliad bod ECI wedi bod o gymorth i gyflawni prosiectau yn gynt, gyda llai o newidiadau i'r fanyleb yn ystod y gwaith adeiladu a safon uwch o saerniaeth. Ond roedd y dystiolaeth yn nhermau costau'r prosiect yn llai pendant.

Ers 2011, ac yn dilyn gwaith a wnaed mewn ymateb i argymhelliad y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus, daeth adolygiad gan Lywodraeth Cymru yn 2015 i'r casgliad bod yna fuddion mewn ymgysylltu'n fuan â'r gadwyn gyflenwi ac y gallai contractau is eu gwerth hefyd elwa o ymgysylltu'n gynnar â chontractwyr. Dywedodd Llywodraeth Cymru wrth y PCC y câi'r canllawiau eu diwygio er mwyn pwysleisio y dylid ystyried ECI ar gyfer contractau adeiladu, waeth beth fo'u gwerth.

Yn olaf, mae'n fwriad gan y Pwyllgor ystyried y cyfleoedd a gynigir gan Fodel Cyd-fuddsoddi (*Mutual Investment Model*) (MIM). Mae'r PCC yn bwriadu derbyn tystiolaeth yn nes ymlaen yn nhymor yr haf ar raglen ysgolion yr unfed ganrif ar hugain, a disgwyliaf y bydd yn archwilio cymhwyso MIM i Fand B y rhaglen. Er bod y meysydd polisi yn amlwg yn wahanol, mae'n debygol y bydd yna rai themâu cyffredin y bydd y ddau Bwyllgor yn archwilio iddynt oddeutu'r un amser. Efallai y byddai'n werth cael sgwrs bellach ynghylch llinellau ymholi posibl rhwng y timau clericio/ymchwilwyr priodol a Staff Swyddfa Archwilio Cymru, fydd yn cefnogi gwaith y Pwyllgor Cyllid Cyhoeddus.

In gŵi

HUW VAUGHAN THOMAS
ARCHWILYDD CYFFREDINOL CYMRU

cc: Mr Nick Ramsay AC, Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Ken Skates AC/AM

**Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a Thrafnidiaeth
Cabinet Secretary for Economy and Transport**

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Nick Ramsay AC

Cadeirydd

Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru

09 Mai 2018

Annwyl Nick

Diolch am eich llythyr dyddiedig 15 Mawrth 2018 yn gofyn am gopi o bapur y Cabinet dyddiedig 27 Mehefin 2017 ynghylch prosiect Cylchffordd Cymru.

Mae Llywodraeth Cymru'n cydnabod swyddogaeth bwysig y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus o safbwynt helpu i sicrhau bod safonau uchel mewn bywyd cyhoeddus yn cael eu cynnal ac rydym yn ceisio helpu'r Pwyllgor â'i waith ymhob ffordd bosibl. Rwyf hefyd yn cydnabod y sicrwydd y gwnaethoch ei nodi yn y llythyr ynghylch sut y byddech yn ymdrin â natur gyfrinachol y papur ei hun.

Rwyf wedi ystyried eich cais yn ofalus ac wedi ymgynghori â'r Prif Weinidog ynghylch y mater hwn. Rydym yn teimlo, fodd bynnag, na allwn gytuno i ryddhau'r papur. Rwyf i a'r Prif Weinidog yn fodlon bod y swyddogion allweddol yn ymwybodol o'r ffeithiau perthnasol tra roeddent yn paratoi'r cyngor a nodwyd ym mhapur y Cabinet. Rydym hefyd o'r farn fod y papur yn ddigon cynhwysfawr er mwyn galluogi aelodau eraill y Cabinet i wneud penderfyniad terfynol ynghylch y prosiect. Er fy mod yn derbyn y byddai'r Pwyllgor yn dymuno gweld y papur ei hun fel rhan o'i waith, rydym wedi dod i'r casgliad y dylai'r confensiynau arferol ynghylch dal yn ôl bapurau sensitif y Cabinet er mwyn gwarchod preifatrwydd trafodaethau polisi a masnachol y Llywodraeth fod yn berthnasol i'r achos hwn.

Mae'n ddrwg gen i na allaf roi ymateb mwy positif i chi ac rwy'n gobeithio y bydd eich Pwyllgor yn deall y rhesymau pam na allwn gytuno i'r cais hwn.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ken'.

Ken Skates AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a Thrafnidiaeth
Cabinet Secretary for Economy and Transport

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400
Gohebiaeth.Ken.Skates@llyw.cymru
Correspondence.Ken.Skates@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

**Cyfarwyddwr Cyffredinol Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol/
Prif Weithredwr GIG Cymru
Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol**

**Director General Health and Social Services/
NHS Wales Chief Executive
Health and Social Services Group**

**Llywodraeth Cymru
Welsh Government**

Huw Vaughan Thomas
Archwilydd Cyffredinol Cymru
Swyddfa Archwilio Cymru

6 Mawrth 2018

Annwyl Huw

Yn dilyn fy llythyr dyddiedig 22 Ionawr 2018, dyma fy ymateb llawn, sy'n seiliedig ar ymgynghoriad ehangach gyda GIG Cymru.

Hoffwn ddiolch i chi unwaith eto am eich adroddiad ar systemau gwybodeg GIG Cymru a'r gwaith y mae tîm yr astudiaeth wedi ei wneud ar hyn dros y 18 mis diwethaf.

Rwy'n falch o weld bod yr adroddiad yn cydnabod bod gan GIG Cymru weledigaeth glir ar gyfer y cofnod cleifion electronig yng Nghymru, ac er fy mod yn cydnabod ein bod yn wynebu rhai heriau, rwy'n hyderus ein bod wedi gwneud cynnydd sylweddol, hyd yn oed yn yr amser ers i'ch tîm gynnal yr adolygiad, ac y byddwn yn parhau i ysgogi gwelliannau yn y dyfodol.

Rydym yn cydnabod y canfyddiadau allweddol sy'n ymwneud â'r anawsterau o ran sicrhau digon o gyllid i fwrw ymlaen â'r weledigaeth; yr angen i gryfhau prosesau blaenoriaethu; a'r angen i adolygu'r trefniadau llywodraethu ar gyfer Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru (y Gwasanaeth Gwybodeg). Mae'r adroddiad yn cymeradwyo llawer o'r gwaith sydd gennym ar y gweill.

Mae Argymhelliad 7 Adroddiad Terfynol yr Adolygiad Seneddol o Iechyd a Gofal Cymdeithasol yng Nghymru yn ategu nifer o ganfyddiadau Swyddfa Archwilio Cymru, ac yn hynny o beth bydd y camau a gymerwn yn dilyn eich adroddiad hefyd yn cael eu llywio gan ein hymateb i'r Adolygiad Seneddol. Bydd ein Cynllun Hirdymor ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a gaiff ei gyhoeddi yng ngwanwyn 2018, yn nodi'r camau y byddwn yn eu cymryd - a'r camau y disgwyliwn i bartneriaid y GIG a gofal cymdeithasol eu cymryd - i wneud y defnydd gorau o wybodeg a ffyrdd digidol o weithio'n fwy cyffredinol.

Rydym yn croesawu canfyddiadau'r adroddiad ac yn cynnig yr ymateb canlynol i'r tri ar ddeg o argymhellion a gynhwysir ynddo.

Mae Bwrdd Rheoli Gwybodeg GIG Cymru (y Bwrdd Rheoli Gwybodeg) yn goruchwylio Technoleg a Rheoli Gwybodaeth yn GIG Cymru ac yn llywio'r agenda strategol ar gyfer system sy'n seiliedig ar ddata, sy'n cefnogi mynediad gwell i wybodaeth a chyflwyno ffyrdd newydd o ddarparu gofal gyda thechnolegau digidol. Diwygiwyd cylch gorchwyl y Bwrdd Rheoli Gwybodeg y llynedd. Cafodd ei ddiben ei gryfhau i gwmpasu'r cyfrifoldeb dros gyflawni 'Iechyd a Gofal Gwybodus: strategaeth iechyd a gofal cymdeithasol ddigidol ar gyfer Cymru' (y Strategaeth). Mae'r Strategaeth yn nodi'r weledigaeth i '[d]rawsnewid sut y mae pobl Cymru, ein dinasyddion a'n staff, yn croesawu technoleg gwybodaeth fodern ac offer digidol i ddarparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol mwy diogel, mwy effeithlon a chyson i wella canlyniadau a phrofiadau cleifion a defnyddwyr gwasanaeth'.

Bwrdd Portffolio yw'r Bwrdd Rheoli Gwybodeg ac mae'n gyfrifol am gyflwyno rhaglenni (a phrosiectau) a sefydlwyd i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r Strategaeth Iechyd a Gofal Gwybodus (y rhaglenni) ac mae'n creu amgylchedd lle y gall rhaglenni lwyddo i gyflawni'r newidiadau sy'n angenrheidiol er mwyn i'r manteision gael eu gwireddu.

Mae'r Bwrdd yn darparu sicrwydd a chynghor i Lywodraeth Cymru, ac mae'n adrodd yn uniongyrchol i Fwrdd Gweithredol GIG Cymru ar bob agwedd ar Dechnoleg a Rheoli Gwybodaeth.

Argymhelliad 1 Mae'r weledigaeth ar gyfer gwybodeg, sef creu cofnodion electronig am gleifion fesul cam yn glir ac roedd y rhesymwaith ar ei chyfer yn glir pan gafodd ei sefydlu gyntaf ar ôl strategaeth 2003. Fodd bynnag, mae'r farchnad a'r gymuned wybodeg wedi symud ymlaen yn sylweddol ers hynny. Dylai Llywodraeth Cymru, gan gydweithio â'r Gwasanaeth Gwybodeg a chyrrff y GIG, adolygu'r farchnad wybodeg i brofi a yw'n cynnig cyfleoedd newydd i wireddu nodau'r Strategaeth.

Derbyn - Bydd Llywodraeth Cymru yn comisiynu adolygiad o'n dull o gynllunio seilwaith a systemau fel rhan o flaengynllun gwaith Bwrdd Rheoli Gwybodeg GIG Cymru (y Bwrdd Rheoli Gwybodeg) ar gyfer y flwyddyn i ddod. Bydd hyn yn cynnwys datblygu dealltwriaeth o'r hyn sydd ar gael ar y farchnad ar hyn o bryd ac arfer gorau.

Argymhelliad 2 Mae GIG Cymru wedi sefydlu grŵp gorchwyl a gorffen i geisio egluro ystyr ymagwedd 'Unwaith i Gymru' at ddatblygu a lledaenu systemau gwybodeg. Dylai Llywodraeth Cymru, gan gydweithio â'r Gwasanaeth Gwybodeg a chyrrff y GIG:

- a) ddiffinio'n glir y cydbwysedd rhwng systemau cenedlaethol dan arweiniad y Gwasanaeth Gwybodeg a systemau sy'n cael eu harwain yn lleol, a beth yw cyfrifoldebau'r naill a'r llall;
- b) sicrhau bod cynlluniau gweithredu lleol a chenedlaethol yn cael eu diweddarau i adlewyrchu unrhyw oblygiadau ar gyfer cyllido, datblygu a lledaenu systemau gwybodeg yn sgil yr ymagwedd fwy eglur at Unwaith i Gymru; a

- c) blaenoriaethu datblygu set o safonau cyffredin er mwyn sicrhau bod systemau a gaffaelir neu a ddatblygir yn lleol yn gydnaws â systemau lleol eraill a'r systemau cenedlaethol.

Derbyn - Mae'r Bwrdd Rheol Gwybodeg wedi cytuno ar ddiffiniad ar gyfer 'Unwaith i Gymru' ac ar restr o wasanaethau a swyddogaethau sydd fwyaf addas ar gyfer y dull gweithredu. Bydd y cydbwysedd a'r priod gyfrifoldebau rhwng systemau lleol a chenedlaethol yn cael eu hystyried ymhellach fel rhan o'r gwaith adolygu a ddisgrifir yn ein hymateb i Argymhelliad 1, a bydd yn llywio cynlluniau lleol a chenedlaethol.

Bydd 'Bwrdd Safonau Technegol Cymru' yn cael ei sefydlu erbyn mis Mai 2018 a bydd yn canolbwyntio ar safonau Rhyngweithredu technegol. Bydd y Bwrdd yn gweithio ar y cyd â Bwrdd Safonau Gwybodaeth Cymru sydd â chyfrifoldeb dros ddata a safonau Gwybodaeth. Gyda'i gilydd, bydd y ddau Fwrdd hyn yn goruchwyllo'r gwaith o gyflwyno a chynnal catalog o safonau a gofynion i alluogi integreiddio a rhyngweithredu ar draws pob system iechyd a gofal.

Argymhelliad 3 Gwelsom nad yw'r GIG wedi sefydlu blaenoriaethau clir ar gyfer gwybodeg. Dylai Llywodraeth Cymru, y Gwasanaeth Gwybodeg a chyrrff y GIG gytuno ar set glir o flaenoriaethau y mae modd eu cyflawni ar gyfer gwybodeg genedlaethol gan ochel rhag ychwanegu blaenoriaethau newydd heb ddadflaenoriaethu rhywbeth arall neu heb ychwanegu adnoddau newydd.

Derbyn - Fel y nodais yn fy ymateb cychwynnol a thrwy gymeradwyo'r adroddiad, rydym eisoes wedi datblygu proses flaenoriaethu well er mwyn gwneud y defnydd gorau o'r cyllid a chefnogi amrywiol systemau. Yn ei gyfarfod ym mis Ebrill, bydd y Bwrdd Rheoli Gwybodeg yn ystyried Cynllun Cenedlaethol tymor byr a flaenoriaethwyd ar gyfer y flwyddyn nesaf. Bydd Llywodraeth Cymru yn comisiynu'r Bwrdd i barhau â'r gwaith blaenoriaethu, gan ystyried argymhelliad yr Adolygiad Seneddol i "aros, dechrau a chyflymu". Bydd y Cynllun Cenedlaethol yn cynnwys proses, wedi'i goruchwyllo gan y Bwrdd Rheoli Gwybodeg, i adolygu'r blaenoriaethau yn ystod y flwyddyn, a bydd y Bwrdd hwn yn cynghori Bwrdd Gweithredol y GIG a Llywodraeth Cymru ar benderfyniadau ynglŷn â blaenoriaethu a buddsoddi.

Argymhelliad 4 Mae llawer o'r problemau a'r ystyriaethau ynglŷn â rhwystrau rhag gwneud cynnydd a welsom yn ystod ein gwaith maes yn rhai y sylwyd arnynt ers tro. Dylai Llywodraeth Cymru, cyrrff y GIG a'r Gwasanaeth Gwybodeg gynhyrchu asesiad agored a gonest o'r hyn sydd wedi gweithio a'r hyn sydd heb weithio hyd yn hyn a chynhyrchu cynllun clir a gyd-berchnogir er mwyn goresgyn y rhwystrau y gwyddys eu bod yn atal cynnydd. Dylai'r dogfennau hyn fod yn y parth cyhoeddus er mwyn i staff y GIG allu gweld bod eu pryderon wedi'u cydnabod a'u bod yn cael sylw.

Derbyn - Fel rhan o'n hadolygiadau o ddylunio seilwaith a systemau (Argymhelliad 1) a threfniadau llywodraethu (Argymhelliad 6), bydd Llywodraeth Cymru yn ystyried ein hymagwedd at ddatblygu a chyflwyno gwasanaethau a systemau. Bydd hyn yn cynnwys asesiad o gynnydd hyd yma a sut y gellir goresgyn rhwystrau rhag cynnydd, a byddant yn cael eu datblygu fel rhan o flaengynllun gwaith y Bwrdd Rheoli Gwybodeg ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Argymhelliad 5 Gwelsom fod cryn le i gryfhau arweiniad cenedlaethol a lleol ym maes gwybodeg ar draws y GIG. Dylai Llywodraeth Cymru:

- a) gydweithio â chyrrff y GIG i ddatblygu opsiynau ar gyfer cryfhau'r gynrychiolaeth o'r maes gwybodeg ar lefel y bwrdd, gan gynnwys adolygu rhagoriaethau rôl Uwch Swyddog Gwybodaeth Clinigol ar lefel y bwrdd (neu rywun mewn rôl gyfatebol);
- b) gweithio gyda chyrrff y GIG i ddatblygu cynllun gweithredu clir er mwyn datblygu corff o uwch staff gwybodeg-glinigol, yn unol ag argymhellion adolygiad Wachter yn Lloegr; a
- c) sylwi ar gyfleoedd i gryfhau'r llais gwybodeg ar y lefel uchaf yn yr Adran Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, gan gynnwys adolygu a ddylid, ac os felly, sut y dylid, cryfhau rolau Prif Swyddog Gwybodaeth GIG Cymru a Phrif Swyddog Gwybodeg Cymru ym mhroses benderfynu strategol GIG Cymru.

Derbyn - Mae strwythur ac aelodaeth Byrddau'r GIG, gan gynnwys meddu ar y sgiliau a'r profiad cywir ar lefel Bwrdd, yn cael eu datblygu ymhellach yng ngoleuni'r ymatebion a dderbyniwyd yn ystod yr ymgynghoriad ar y Papur Gwyn 'Gwasanaethau sy'n Addas i'r Dyfodol'. Mae rôl y Prif Swyddogion Gwybodaeth Glinigol eisoes yn cael ei sefydlu mewn sawl un o sefydliadau'r GIG. Mae Prif Weithredwr GIG Cymru yn lansio rhaglen datblygu a rhwydwaith ar gyfer Prif Swyddog Gwybodaeth Glinigol ym mis Mawrth 2018. Ystyrir rolau arwain a gofynion sgiliau ar draws system gwybodeg iechyd Cymru gyfan fel rhan o'r Adolygiad Llywodraethu a ddisgrifir o dan argymhelliad 6.

Argymhelliad 6 Gwelsom fod y trefniadau llywodraethu ar gyfer goruchwylio a herio'r Gwasanaeth Gwybodeg yn wan. Er bod Llywodraeth Cymru wedi ysgrifennu at Ymddiriedolaeth GIG Felindre'n gofyn iddi gryfhau'r trefniadau llywodraethu ar gyfer y Gwasanaeth Gwybodeg, credwn y dylai Llywodraeth Cymru werthuso'r opsiynau'n ehangach i gryfhau trefniadau llywodraethu a goruchwylio'r Gwasanaeth. Dylai'r trefniadau terfynol sicrhau bod:

- a) y perfformiad a'r cynnydd yn destun craffu annibynnol;
- b) bod y broses yn fwy tryloyw, gyda phapurau a chofnodion trafodaethau'n cael eu rhoi yn y parth cyhoeddus; a
- c) bod llinellau atebolrwydd clir rhwng y Gwasanaeth Gwybodeg a Phrif Weithredwr GIG Cymru a'r Ysgrifennydd Cabinet.

Derbyn - Bydd Llywodraeth Cymru yn sefydlu rhaglen waith i ystyried y model llywodraethu sydd ei angen i ddarparu gwasanaeth gwybodeg sy'n cefnogi trawsnewidiad digidol ledled Cymru er mwyn darparu gofal cleifion mwy diogel, o ansawdd uwch ac effeithiol, yn seiliedig ar ein hymateb i'r Adolygiad Seneddol, a'r Cynllun Iechyd a Gofal Cymdeithasol yr ydym yn ei ddatblygu ac a gaiff ei gyhoeddi yn y gwanwyn. Bydd yr adolygiad hwn yn ystyried gwaith craffu a thryloywder priodol, ynghyd â llywodraethu ac atebolrwydd cyffredinol.

Argymhelliad 7 Gwelsom nad yw'r adroddiadau cynnydd y bydd y Gwasanaeth Gwybodeg yn eu cyhoeddi ar gyfer Llywodraeth Cymru a'r cyhoedd yn cynnig darlun cyflawn na chytbwys. Dylai Llywodraeth Cymru gydweithio â'r Gwasanaeth Gwybodeg i wella'r adroddiadau am berfformiad er mwyn cynnig stori fwy cytbwys am yr hyn sy'n dda, ymhle mae yna anawsterau a pham. Dylai'r adroddiadau am berfformiad gynnwys gwybodaeth o'i gymharu â chynlluniau cychwynnol prosiectau, boddhad defnyddwyr a'u pryderon am wasanaethau cenedlaethol sydd ar gael eisoes yn ogystal â'r systemau newydd hynny sy'n cael eu lledaenu.

Derbyn - Mae adrodd ar gynnydd i'r Bwrdd Rheoli Gwybodeg wedi gwella'n ddiweddar, ac mae Llywodraeth Cymru wedi comisiynu'r Gwasanaeth Gwybodeg i gyflwyno adroddiadau gwell yn ystod gwanwyn 2018.

Argymhelliad 8 Mae angen i Lywodraeth Cymru benderfynu a ddylid a sut y dylid darparu'r cyllid ychwanegol y mae cyrff y GIG a'r Gwasanaeth Gwybodeg wedi amcangyfrif y mae ei angen arnynt i wireddu'r weledigaeth ar gyfer cofnod electronig am gleifion. Dylai Llywodraeth Cymru gynnal dadansoddiad cost-budd llawn o'r buddsoddiad arfaethedig, gan gynnwys i ba raddau y gallai arbedion ariannol yn sgil systemau newydd ei gwneud yn bosibl ailgyfeirio cyllid oddi wrth wasanaethau sydd ar gael eisoes i'w fuddsoddi mewn systemau gwybodeg newydd.

Derbyn - Bydd Llywodraeth Cymru yn cynnal asesiad cadarn o'r buddsoddiad sydd ei angen a'r buddion busnes a ragwelir, ar y cyd â'r Gwasanaeth Gwybodeg a Chyfarwyddwyr Cyllid yn gwerthuso modelau cyllido amgen a chyfleoedd i wneud arbedion. Bydd hyn yn cael ei lywio gan ganlyniad yr adolygiad o'n hymagwedd tuag at ddylunio seilwaith a systemau a ddisgrifir yn ein hymateb i Argymhelliad 1, a'r gwaith parhaus ar flaenoriaethu dan arweiniad y Bwrdd Rheoli Gwybodeg (Argymhelliad 3).

Argymhelliad 9 Er gwneud cynnydd yn ddiweddar, mae lle o hyd i integreiddio cynllunio ariannol tymor canol ar gyfer gwybodeg ledled y GIG. Dylai Llywodraeth Cymru, drwy gydweithio â chyrff y GIG a'r Gwasanaeth Gwybodeg, osod cynlluniau ariannu clir y cytunir arnynt ar gyfer y tymor canol ar gyfer rhaglenni TGCh lleol a chenedlaethol. Dylai hyn gynnwys cydweithio rhwng cyrff y GIG a'r Gwasanaeth Gwybodeg cyn i gyrff y GIG gwblhau eu drafft cyntaf o'u cynlluniau tair blynedd treigl. Dylai hefyd ystyried unrhyw benderfyniad yn y dyfodol am y cyllid y bydd ei angen i wireddu'r strategaeth.

Derbyn - Mae Cynlluniau Tymor Canolig Integredig bellach wedi'u hen sefydlu, ac am y tro cyntaf, mae gennym Raglenni Amlinellol Strategol gan bob un o sefydliadau'r GIG, sy'n amlinellu eu blaenoriaethau a'n buddsoddiad ar gyfer y maes Gwybodeg. Mae hyn yn unol â chanllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ar ddisgrifio datblygiadau digidol o fewn Cynlluniau Tymor Canolig Integredig a Rhaglenni Amlinellol Strategol. Mae Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru yn ymgysylltu â sefydliadau GIG eraill fel rhan o broses gynllunio Cynlluniau Tymor Canolig Integredig, a hefyd drwy gyfarfodydd rheoli cyfrifon rheolaidd. Mae datblygiad cydweithredol y Cynllun Cenedlaethol hefyd yn cyfrannu at waith cynllunio ag iddo fwy o ffocws.

Argymhelliad 10 Mae'r Gwasanaeth Gwybodeg yn defnyddio'r dull Hyblyg fwyfwy wrth ddatblygu meddalwedd. Gallai defnyddio'r dull hwn fod o fudd o ran cwblhau gwaith o ansawdd yn brydlon, ond mae'n dibynnu ar ymgysylltu'n ddwfn â chlinigwyr a defnyddwyr eraill. Mae wedi bod yn anodd sicrhau bod hyn yn digwydd. Dylai'r Gwasanaeth Gwybodeg a chyrff y GIG gydweithio er mwyn:

- a) cryfhau'r berthynas rhwng datblygwyr a chlinigwyr, yn enwedig wrth gynllunio a phrofi systemau a swyddogaethau newydd, er mwyn sicrhau gwell cyd-ddealltwriaeth o'r hyn sy'n ddymunol a'r hyn sy'n bosibl; ac
- b) ymgysylltu â rheolwyr i gael gwybod beth yw eu hanghenion o ran gwybodaeth, yn ogystal â beth yw anghenion clinigwyr.

Derbyn - Mae ymgysylltu â defnyddwyr drwy gylch cyfan datblygu system yn un o egwyddorion allweddol dylunio digidol da. Mae creu gwybodegwyr clinigol (gweler yr ymateb i Argymhelliad 5) o fewn sefydliadau'r GIG, yn darparu dolen gyswllt rhwng clinigwyr a datblygwyr, a bydd yn datblygu'r sgiliau sydd eu hangen i gefnogi gweithio hyblyg a gwell ymgysylltiad â rhanddeiliaid a defnyddwyr. Bydd ymgysylltu â rhanddeiliaid hefyd yn cael ei ystyried fel rhan o'n hadolygiadau o ddylunio seilwaith a systemau (Argymhelliad 1) a llywodraethu (Argymhelliad 6), a thrwy ein gwaith parhaus ar y rhaglen i gyflawni'r Strategaeth.

Argymhelliad 11 Mae'r Gwasanaeth Gwybodeg wrthi'n datblygu cynllun gweithlu ond nid oes ganddo gynllun llawn eto, ac mae'n dweud ei fod yn straffaglu i recriwtio a chadw uwch ddatblygwyr oherwydd cystadleuaeth o du'r sector preifat. Dylai Llywodraeth Cymru, y Gwasanaeth Gwybodeg a chyrrff y GIG gydweithio i archwilio opsiynau er mwyn sicrhau'r staff a'r datblygwyr TGCh profiadol sydd eu hangen ar y Gwasanaeth o fewn cyd-destun cynllun gweithlu cynhwysfawr a chan ystyried y staff TGCh sydd ar gael i gyrrff y GIG.

Derbyn - Mae'r mater hwn yn ehangach na dim ond Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru. Mae'r anallu i recriwtio a chadw staff TGCh yn broblem ar draws y sector cyhoeddus yn gyffredinol. Bydd creu Addysg a Gwella Iechyd Cymru ym mis Ebrill 2018, ynghyd â Sefydliad Arloesi Digidol Cymru a sefydlwyd yn ddiweddar (mewn cydweithrediad â Phrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant) yn helpu i sicrhau a chadw lefel y sgiliau sydd eu hangen. Bydd y cysylltiadau gwell â phartneriaid eraill yn y sector cyhoeddus, er enghraifft, y Swyddfa Ystadegau Gwladol, a nodi cyfleoedd yn y sector preifat hefyd yn cyfrannu at hyn.

Argymhelliad 12 Gwelsom fod diffyg eglurdeb ynghylch pwy sy'n gyfrifol am wireddu'r buddion a fwriedir yn sgil systemau gwybodeg cenedlaethol a diffyg monitro. Dylai Llywodraeth Cymru, cyrrff y GIG a'r Gwasanaeth Gwybodeg gydweithio i sicrhau bod:

- a) y cyfrifoldeb am wireddu'r buddion yn cael ei ddyrannu'n glir; a
- b) bod cyfrifoldebau a phrosesau clir ar waith ar gyfer monitro'r cynnydd ac adrodd yn ei gylch wrth wireddu'r buddion hynny.

Derbyn - Mae'r Bwrdd Rheoli Gwybodeg, drwy ffrwd waith y dyfodol Strategaeth Cyflawni'r Rhaglen, wedi datblygu fframwaith cyffredin ar gyfer disgrifio a mesur y buddion. Mae rhagor o waith ar y gweill i adolygu pecyn cymorth adnabod buddion presennol Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru a chofrestru a nodi gwelliannau posibl i berchnogaeth, mesur a gwireddu'r buddion. Mae gwaith eisoes ar y gweill i wella'r broses o lunio Achos Busnes, a fydd yn sicrhau gwell buddion a gwell perchnogaeth o'r buddion, ynghyd â'r gallu i'w nodi a'u gwireddu'n well yn unol â'r fframwaith hwn.

Argymhelliad 13 Gwelsom fod llawer o'r staff yn y GIG yn rhwystredig ynglŷn â rhai o nodweddion ac ansawdd systemau gwybodeg cenedlaethol. Mae gan y Gwasanaeth Gwybodeg broses ar gyfer diweddarau systemau cenedlaethol, ond mae pryderon am yr arafwch a'r diffyg adborth ac fe allai'r Byrddau Cynghori am Newidiadau eu hunain weithio'n fwy effeithiol. Dylai'r Gwasanaeth Gwybodeg adolygu ei broses ar gyfer rheoli ceisiadau am newidiadau ac os oes angen, dylid newid pethau er mwyn:

- a) rhoi adborth eglurach i'r gwasanaeth am sut yr ymdriniwyd â'u ceisiadau ac a ellir disgwyl newidiadau a pha bryd;
- b) parhau i fod yn agored i fân newidiadau a allai gael effaith sylweddol ar wella'r ffordd y bydd defnyddwyr yn defnyddio'r systemau a'u barn amdanynt; a
- c) darparu agendâu a rhaglenni gwaith ar gyfer y Byrddau Cyngori am Newidiadau i sicrhau eu bod yn canolbwyntio rhagor ar alluogi gwelliannau l systemau sy'n cael effaith.

Derbyn - Mae Llywodraeth Cymru wedi ysgrifennu at y Gwasanaeth Gwybodeg i ofyn iddo weithio mewn partneriaeth â'u rhanddeiliaid i adolygu eu proses ar gyfer rheoli ceisiadau am newidiadau. Bydd cynnydd ar hyn yn cael ei fonitro gan Lywodraeth Cymru drwy gyfarfodydd misol gyda Chyfarwyddwr y Gwasanaeth Gwybodeg. Bydd ein hadolygiadau i ddylunio'r seilwaith a systemau (Argymhelliad 1) a llywodraethu (Argymhelliad 6) yn helpu i fynd i'r afael â'r argymhelliad hwn.

Yn gywir

Dr Andrew Goodall

copïau at: Nick Ramsay AC, Cadeirydd, y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Frances Duffy, Cyfarwyddwr Gofal Sylfaenol ac Arloesi, y Grŵp Iechyd a
Gwasanaethau Cymdeithasol
David Richards, Cyfarwyddwr Llywodraethu a Pherfformiad

Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus / Public Accounts Committee PAC(5)-08-18
P4

**Cyfarwyddwr Cyffredinol Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol/
Prif Weithredwr GIG Cymru
Y Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol**

**Director General Health and Social Services/
NHS Wales Chief Executive
Y Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol**

**Llywodraeth Cymru
Welsh Government**

Huw Vaughan Thomas
Archwilydd Cyffredinol Cymru
Swyddfa Archwilio Cymru

22 Ionawr 2018

Annwyl Huw

Archwiliad Gwerth am Arian yr Archwilydd Cyffredinol: Systemau Gwybodeg yn GIG Cymru

Diolch ichi am eich adroddiad ar systemau gwybodeg yn GIG Cymru. Rwyf yn gwerthfawrogi'r gwaith y mae tîm yr astudiaeth wedi'i wneud ar hyn dros y 18 mis diwethaf.

Rwyf yn falch o weld bod yr adroddiad yn cydnabod bod gan GIG Cymru weledigaeth glir ar gyfer y cofnod electronig am gleifion yng Nghymru ac, er fy mod yn cydnabod ein bod yn wynebu rhai heriau, rwyf yn hyderus ein bod wedi gwneud camau breision, hyd yn oed yn yr amser ers i'ch tîm gyflawni'r adolygiad, a byddwn yn parhau i yrru gwelliannau yn y dyfodol.

Yn ystod trafodaethau cynnar, cytunwyd y byddai Llywodraeth Cymru'n ymateb i'r adroddiad mewn dau gam. Bwriad hyn yw adlewyrchu'r ffaith bod cwmpas yr adolygiad yn ehangach na Llywodraeth Cymru a Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru (NWIS) ac fel y cyfryw, mae angen inni ymgysylltu â GIG Cymru a sicrhau bod ein hymateb yn adlewyrchu'r farn ehangach; ac i gydnabod y bydd cyhoeddi'r Adolygiad Seneddol o Iechyd a Gofal Cymdeithasol yng Nghymru hefyd yn llywio ein hymateb.

Mae'r ymateb cychwynnol hwn yn cydnabod y canfyddiadau allweddol ynghylch yr anawsterau sydd ynghlwm wrth sicrhau cyllid digonol i fwrw ymlaen â'r weledigaeth; yr angen i gryfhau prosesau blaenoriaethu; a'r angen i adolygu'r trefniadau llywodraethu ar gyfer NWIS.

Rydym eisoes wedi cael trafodaethau helaeth am ganfyddiadau allweddol yr adolygiad gyda Chyfarwyddwr NWIS a Phrif Weithredwr arweiniol y GIG dros Wybodeg ac rydym yn ystyried adolygiad ehangach o dirlun llywodraethu gwybodeg.

Mae cyllid a blaenoriaethu gwaith yn gysylltiedig â'i gilydd yn annatod ac felly mae'r gwaith ar flaenoriaethu a'r Cynllun Cenedlaethol, sy'n cael eu goruchwyllo gan Fwrdd Rheoli

Parc Cathays • Cathays Park

Caerdydd • Cardiff

CF10 3NQ

Gwefan • website: www.wales.gov.uk

Ffôn • Tel 0300 0251182

Andrew.Goodall@llyw.cymru

Gwybodeg GIG Cymru (NIMB), sy'n cynnwys aelodau gweithredol o gyrff y GIG sy'n gyfrifol am Wybodeg, cynrychiolwyr NWIS ac uwch swyddogion Llywodraeth Cymru, yn allweddol. Mae'n glir hefyd nad mater i Lywodraeth Cymru yn unig ei ystyried yw hwn, gan mai mater i'r GIG yn bennaf yw'r ffordd y caiff cyllid ei ddyrannu yng nghyrrff y GIG.

Bydd trafodaeth bellach â Phrif Weithredwyr y GIG ac uwch swyddogion Llywodraeth Cymru ym Mwrdd Gweithredol GIG Cymru ar 30 Ionawr, ac mae aelodau NIMB yn ystyried beth y mae'r adroddiad yn ei olygu i'w cyrrff, gydag eitem sylweddol ar adroddiad yr agenda ar gyfer cyfarfod NIMB ar 15 Chwefror.

Mae swyddogion hefyd yn adolygu canfyddiadau'ch adolygiad ochr yn ochr â chanfyddiadau'r Adolygiad Seneddol.

Bydd yr holl weithgareddau hyn yn cyfrannu at ymateb cydweithredol, gwybodus a chynhwysfawr i'ch adolygiad y byddaf yn ei ddarparu erbyn 2 Mawrth.

Rwyf yn ymwybodol y bydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yn ystyried ei ymateb i'r adroddiad yn ei gyfarfod ar 29 Ionawr ac fe gaiff copi o'r llythyr hwn ei anfon at gadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus i hwyluso hynny.

Yn gywir

Dr Andrew Goodall

copïau at: Nick Ramsay AC, Cadeirydd, y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Frances Duffy, Cyfarwyddwr Gofal Sylfaenol ac Arloesi, y Grŵp HSS David
Richards, Cyfarwyddwr Llywodraethu a Pherfformiad

Archwilydd Cyffredinol Cymru Auditor General for Wales

24 Cathedral Road / 24 Heol y Gadeirlan
Cardiff / Caerdydd
CF11 9LJ

Mr Nick Ramsay AC
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd CF99 1NA

Tel / Ffôn: 029 2032 0500
Fax / Ffacs: 029 2032 0600
Textphone / Ffôn testun: 029 2032 0660
info@audit.wales / post@archwilio.cymru
www.audit.wales / www.archwilio.cymru

Cyfeirnod: HVT/2839/caf
Dyddiad cyhoeddi: 4 Mai 2018

Annwyl Nick

Rhaglen o astudiaethau gwerth-am-arian

Bydd arnoch eisiau cael gwybod y bydd Swyddfa Archwilio Cymru cyn bo hir yn lansio ymgynghoriad cyhoeddus i wahodd barn ynghylch pynciau y byddwn efallai yn ystyried eu cynnwys yn ein rhaglenni gwaith yn y dyfodol. Ar hyn o bryd, ni fyddwn yn cynnig rhestr hir o ddewisiadau. Y cyfan y bydd yr ymarferiad hwn yn ei wneud fydd gwahodd atebwyr i dynnu sylw at feysydd sydd o ddi-ddordeb/pryder o'u safbwynt hwy, fel sylfaen o wybodaeth ar gyfer ein gwaith cynllunio cyson. Yn ddiweddarach yn y flwyddyn – pan fydd fy olynydd yn ei swydd – ceir ymgynghoriad mwy ffurfiol gyda'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus, a sefydliadau sy'n rhanddeiliaid allweddol.

Yn y cyfamser, dymunaf ddwyn i'ch sylw rai materion eraill y bu staff Swyddfa Archwilio Cymru yn eu hystyried ar fy rhan, y teimlaf ei bod yn werth adrodd amdanynt yn gyhoeddus. Yn benodol:

- Anfonais gopi i chi'n ddiweddar o'm hymateb i ymgynghoriad Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau ar 'Gyflwr Ffyrdd yng Nghymru'. Nodai'r ymateb hwnnw ein bod wedi cwblhau rhai ymholiadau archwilio rhagarweiniol er mwyn deall hanes prosiect **Adran 2 yr A465** yn well, a'r materion sydd wedi effeithio ar y costau ac ar yr amserlen. Rwyf wedi penderfynu ei bod yn werth gwneud ychydig o waith archwilio pellach fydd yn arwain at baratoi adroddiad / memorandwm ar hanes y prosiect. Bydd y gwaith hwnnw yn cymryd

adolygiad Llywodraeth Cymru ei hun o'r prosiect i ystyriaeth ynghyd â chanlyniad ei gwaith gyda'r contractwr (Costain) i ddatrys y materion oedd yn

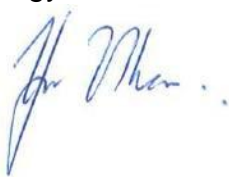
destun dadl. Fodd bynnag, nid wyf yn disgwyl y ceir adroddiad ar y gwaith hwn cyn i mi orffen fy nhymor fel Archwilydd Cyffredinol.

- Tua diwedd 2017, derbyniais ohebiaeth oedd yn codi pryderon ynghylch gwerth-am-arian y gwariant ar gynllun **MyTravel** yn 2015-16 a 2016-17. Mae MyTravel yn cynnig disgowntiau i bobl ifanc 16-18 mlwydd oed ar deithiau bws yng Nghymru. Mae staff Swyddfa Archwilio Cymru wedi cwblhau rhai ymholiadau rhagarweiniol gyda Llywodraeth Cymru a chredaf fod y materion a ganfuwyd yn haeddu cael eu hystyried gan y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus. Fy mwriad yw crynhoi'r materion hyn mewn adroddiad/memorandwm byr, y gobeithiaf allu ei gynhyrchu cyn gwyliau'r haf. Er hynny, mae hyn yn amodol ar allu cael mynediad buan at beth gwybodaeth ychwanegol gan Lywodraeth Cymru ac mae hefyd yn dibynnu ar yr amser fydd ei angen i gytuno ar gywirdeb ffeithiol ein sylwebaeth.

At hynny, byddwch yn cofio bod dogfennau rhaglen waith y Pwyllgor ei hun yn cyfeirio'n ddiweddar at beth gwaith newydd yr oeddwn yn ymgymryd ag ef ar **staffio asiantaeth y GIG**. Rydym wedi penderfynu ymestyn ychydig ar ein cwmpas a'n hamserlen ar gyfer y gwaith hwn, gyda golwg ar ei gwblhau yn hydref 2018. Bwriadwn archwilio dewisiadau ar gyfer allbynnau eraill yma, yn ogystal â'r adroddiad traddodiadol. Bydd y gwaith yn canolbwyntio ar y data sydd gan GIG Cymru ar nifer a chostau staff asiantaeth ynghyd â gwybodaeth am y ffactorau sy'n gyrru'r galw am staff asiantaeth. Bydd yn tynnu sylw at dueddiadau dros gyfnod a'r amrywiadau rhwng cyrff iechyd yng Nghymru o ran y graddau y maent yn defnyddio staff asiantaeth. Byddwn hefyd yn cymharu, lle bo modd, y patrymau a'r tueddiadau gwario yng Nghymru gyda'r rheiny yn Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon.

Gobeithio y bydd y diweddariad hwn o gymorth i chi cyn ymgynghoriad pellach ynglŷn â'n rhaglenni gwaith yn ddiweddarach yn y flwyddyn. Byddwn yn hapus i dderbyn unrhyw sylwadau a fo gan y Pwyllgor ar hyn o bryd.

Yn gywir

HUW VAUGHAN THOMAS
ARCHWILYDD CYFFREDINOL CYMRU

Tudalen 2 o 2 - Rhaglen o astudiaethau gwerth-am-arian - Please contact us in Welsh or English / Cysylltwch â ni yn Gymraeg neu yn Saesneg.